

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Stroški sodnega postopka so izdatki, ki nastanejo med postopkom ali zaradi postopka. V civilnih postopkih pravdni stroški obsegajo tako stroške plačila sodne takse, kot tudi nagrado za delo odvetnika in drugih oseb, ki jim zakon priznava pravico do nagrade (to so na primer sodni izvedenci, sodni cenilci, sodni tolmači, sodni izvršitelji in drugi).

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Brezplačna pravna pomoč (Legal Aid) pomeni pravico upravičenca do celotne ali delne zagotovitve sredstev za pokritje stroškov za pravno pomoč in oprostitve plačila stroškov sodnega postopka. Brezplačna pravna pomoč je namenjena uresničevanju pravice do sodnega varstva. Pri dodelitvi se upošteva socialni položaj osebe, ki izkaže, da brez škode za svoje preživljanje in preživljanje svoje družine pravice do sodnega varstva ne bi mogla uresničevati /uresničiti.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Za dodelitev **brezplačne pravne pomoči** so določeni finančni kriteriji in vsebinskih pogoji:

1) Finančni kriteriji

Vaš mesečni dohodek oziroma povprečni mesečni dohodek na člana vaše družine ne sme presegati 2-kratnika osnovnega zneska minimalnega dohodka. V tem primeru ste lahko upravičeni do celotnega ali delnega pokritja stroškov za pravno pomoč in oprostitve plačila stroškov sodnega postopka. Veljavni znesek osnovnega minimalnega dohodka od marca 2022 dalje je 421,89 EUR. **Vir** Pri izračunu minimalnega dohodka se upoštevajo neto plača, otroški dodatek, prejeta preživnina, denarno nadomestilo, dediščina, darilo, odpravnina, odškodnina, plačilo za študentsko delo itd. Dohodki se med seboj seštevajo. **Vaše premoženje oziroma premoženje družine ne sme presegati določenega zneska - 20.250,72 EUR.** Upoštevajo se nepremičnine (razen stanovanja, v katerem živite, do določenega zneska), osebna in druga vozila, vodna plovila, lastniški deleži v gospodarski družbi, vrednostni papirji, prihranki ter drugo premoženje itd.

2) Vsebinski pogoj

Sodišče bo preverilo tudi vašo zadevo oziroma možnosti za uspeh v postopku. Pri tem se upoštevajo okoliščine in dejstva o zadevi, za katero vlagate prošnjo za brezplačno pravno pomoč. Predvsem velja, da mora biti zahteva smiselna (zadeva ni očitno nerazumna) oz. mora biti vsaj verjetno, da bo prosilec z zahtevo uspel.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Da, brezplačna pravna pomoč se lahko dodeli v vseh sodnih postopkih. Lahko se lahko dodeli za pravno svetovanje, pravno zastopanje in za druge pravne storitve, za vse oblike sodnega varstva pred vsemi sodišči splošne pristojnosti in specializiranimi sodišči v Republiki Sloveniji, pred Ustavnim sodiščem Republike Slovenije in pred vsemi organi, institucijami ali osebami v Republiki Sloveniji, ki so pristojne za izvensodno poravnavanje sporov, prav tako se lahko dodeli tudi za postopke pred mednarodnimi sodišči ali arbitražami, če s pravili mednarodnega sodišča ali arbitraže ni urejena pravica do brezplačne pravne pomoči oziroma, če posameznik po pravilih mednarodnega sodišča ali arbitraže o brezplačni pravni pomoči do nje ni upravičen.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Da, za nujne primere se lahko zaprosi za nujno brezplačno pravno pomoč, ki se prosilcu dodeli nemudoma, ne glede na pogoje, opisane pod vprašanjem št. 3, v primeru, če bi zaradi odločanja o prošnji za brezplačno pravno pomoč ali zaradi postopka za sestavo in vložitev prošnje prosilec zamudil rok za kakšno pravno dejanje, posledično pa bi izgubil pravico, da to dejanje opravi. Nujna brezplačna prava pomoč dodeli le za za tisto dejanje, ki je nujno potrebno, da se prosilec izogne negativnim posledicam (na primer prekluziji).

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazec za vlogo je na voljo [tukaj](#), obrazec za podatke družinskih članov pa [tukaj](#).

Vlogo za brezplačno pravno pomoč lahko podate tudi brez obrazca. V tem primeru mora vloga vsebovati naslednje podatke:

osebno ime, davčno številko, enotno matično številko (EMŠO), naslov stalnega ali začasnega prebivališča prosilca;

osebno ime, davčno številko, EMŠO, naslov stalnega ali začasnega prebivališča družinskih članov prosilca;

ime oziroma firmo, sedež ter davčno in matično številko, če je prosilec nevladna organizacija ali združenje iz 4. točke prvega odstavka 10. člena Zakona o brezplačni pravni pomoči;

podatke o zadevi;

navedbo oblike in obsega brezplačne pravne pomoči.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Obrazcu je treba priložiti listine v zvezi z zadevo, za katero potrebujete brezplačno pravno pomoč.

Podatke o materialnem položaju pridobijo organi iz uradnih evidenc sami.

Če je prosilec tujec, mora vlogi poleg podatkov, navedenih v odgovoru na predhodno vprašanje priložiti tudi podatke o dohodkih in drugih prejemkih ter premoženjskem stanju prosilca in njegovih družinskih članov.

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Vlogo skupaj s prilogami pošljete po pošti na naslov sodišča ali oddate osebno na vložišču okrožnega, delovnega (in socialnega) ali upravnega sodišča, vsak delavnik od 8.00 do 16.00.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Služba za brezplačno pravno pomoč na sodišču preuči vašo vlogo in finančno stanje ter odloči, ali in v kolikšni meri ste upravičeni do brezplačne pravne pomoči. Sodišče z odločbo odloči o dodelitvi (ali ste do brezplačne pravne pomoči upravičeni ali ne) in vam jo pošlje po pošti na naslov, ki ste ga navedli v vlogi.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Hkrati z odločbo o dodelitvi brezplačne pravne pomoči vam organ izda tudi napotnico, s katero se nato oglasite pri izbranem oziroma dodeljenem odvetniku.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

Preden vložite vlogo za pridobitev brezplačne pravne pomoči, si lahko odvetnika izberete sami. Pri njem le predhodno preverite, ali izvaja brezplačno pravno pomoč in ga nato navedete v vlogi. Če ga v vlogi ne navedete, ga določi služba po abecednem redu s seznama odvetnikov, ki izvajajo brezplačno pravno pomoč.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

Brezplačna pravna pomoč krije stroške postopka v obsegu, kot je z odločbo o dodelitvi brezplačne pravne pomoči opredeljeno. Lahko gre tudi za celoten obseg vseh stroškov postopka.

Nikoli pa brezplačna pravna pomoč ne pokriva plačila stroškov postopka in dejanskih izdatkov ter nagrade pooblaščenca nasprotne stranke.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

V primeru, da ste upravičeno le do omejene brezplačne pravne pomoči, nosite preostale stroške sami.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Ali brezplačna pravna pomoč zajema tudi pravna sredstva, je odvisno od obsega, v katerem je bila dodeljena. Najpogosteje se dodeli za pravno svetovanje in zastopanje na I. in II. stopnji, kar pomeni, da je dodeljena tudi za redna pravna sredstva. Mogoče jo je pridobiti tudi za izredna pravna sredstva, vendar pa je za to potrebno ponovno zaprositi.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

Pogoje za brezplačno pravno pomoč morate izpolnjevati ves čas, ko vam je le-ta dodeljena. Če se vam tekom postopka, za katerega vam je dodeljena brezplačna pravna pomoč, materialno stanje izboljša do te mere, da do brezplačne pravne pomoči več niste upravičeni, se vam pravica do nadaljnje brezplačne pravne pomoči prekliče.

Prav tako morate brezplačno pravno pomoč vrniti, če ste v postopku uspeli in prejeli premoženje - včasih pa tudi, če niste uspeli in niste prejeli premoženja, vendar se je vaš materialni položaj po enem letu od pravnomočno zaključenega postopka toliko izboljšal, da ne bi več izpolnjevali materialnih kriterijev za dodelitev. **Nikoli pa vam ni treba vrniti več, kot ste v postopku prejeli.**

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

Če se ne strinjate z odločbo (sodišče je zavrnilo dodelitev brezplačne pravne pomoči, vendar menite, da vam pripada), lahko v 30 dneh vložite tožbo v upravnem sporu. Tožba se vložijo na upravno sodišče.

Zadnja posodobitev: 14/12/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.